Csikszereda, 1912. II. évfolyam, 44. szám. Szombat november 2.

CSIKI HIRLAP

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyed évre 2 K. A hirdetéseket olcsó díj szerint számítjuk. — Egyes szám ára 20 fillér.

:—: **Megjelenik minden szombaton.** :—:

Főszerkesztő: **PÁL GÁBOR** ny. főgimnáziumi igazgató.

Felelős szerkesztő: **Dr. GÁL JÓZSEF** ügyvéd.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dr. Gál József ügyvéd irodája, hová a közlemények, hirdetések és az előfizetési díjak küldendők.

Kéziratokat nem adunk vissza. — Nyilttér sora 20 fillér

Halottak napján.

Irta: **Földes Zoltán.**

„Bus temetőkert! Te az enyészet kifejezője vagy. Nirvánát hirdetsz, mely mindannyiunkat elnyel és semmivé tesz . . . Óh, csakugyan, nem ér ez az élet semmit“ . . . Igy elmélkedik az atheista, a hitetlen a halottak ünnepén. Ám nem igy a hivő, akinek mennybelátó lelke, átható tekintete látja az ember-lénynek kettős szintézisét . . . Ez fölemelt szivvel halad az élet országutján, Isten trónusára szegzett tekintettel s a halottak ünnepén megáll egy pillanatra és eképpen mereng a hit édes szellemében: „Halál hazug vagy! . . . Nincs Nirvána, nincs enyészet . . A siron tul örök élet boldogsága vár a jókra; az Isten megjutalmaz minden szenvedést, minden eltürt igazságtalanságot és bárminő önfeláldozást, mely érette tétetett! . . . Azért nem kell elcsüggednünk, hanem csak előre, fölemelt fővel, erős szivvel az élet göröngyös utain! . . . A cél felé! . . .“

S a mig az első leverten, bus pesszimizmussal jön ki a „halottak birodalmából“, addig a másik derüs lélekkel távozik a sirok kertjéből és mennyei vigasztalást, erőt, kitartást merit a komoly ünnep szellemébül.

Valóban a temetőkert vigasszalteljes, kedves helye a hivőnek; mig ellenben a szkepszis léha áldozatainak a blazirtság és pesszimizmus iskolája . . . „Éljük ki jól az életet, hisz ugyis csak egyszer élünk! . . . Rövid az élet, örök a sir!“ Ezekkel a tanulságokkal hagyja el a sirhalmokat az egykedvü gonosz. Az emelkedett lélek pedig vigaszt és lelki erőt visz magával . . „Minden órádnak leszakaszd virágát!“ mondja a világ szelleme és a néma, örök sirra hivatkozik. De a hivő érzi, sejti, tudja, hogy a sir nem örök, hanem az „idők végezetén“ a nehéz hantok megnyilnak és a feltámadás hivó harsonáinak szózatára az évezredek nyüzsgő csoportjai az Örök Biró elé állanak. Az utolsó itélet napján . . . A jóknak édes, boldogitó szavakat mond az Ur, melylyel megalapitja örök szerencséjüket; a rosszakat pedig a démonokhoz utasitja . . . Az ultramodern, minden eszméből kikopott mai embernek talán naivnak tetszik a világtörténelemnek ezen logikus betetőzése; de a gondolkodó, okos értelem beigazoltnak látja a nagy igazságot. Az utolsó itélet nagy leszámolójának isteni dognáját. Tudja a beigazolt valóságok bizonyosságával, mert az Ur Jézus tanitotta, akinek Szent Péter apostol joggal mondta: „Hisszük Uram, mert a Te beszéded igazság!“ És azt, hogy: „az örök élet ígéi Nálad vannak“ . . . Az Ur Jézus ugyanis nemcsak csudákkal bizonyitotta be Istenvoltát, hanem fölséges határozottsággal jósolta meg a sziklára alapitott egyház rendithetetlenségét, Ő a jövőbe látó Isten! . . .

Tehát nem balgaság a hivő ember boldog hite. Nem egyszerü autoszuggesztió az, hanem pozitiv tényeken nyugvó, értelmes buzgóság.

Igy most már más szinben tünik fel, ugyebár, a pökhendi szkepszis? Most már az ostoba kételyben látunk alaptalan rugdalózást . . . Ágaskodást az Isten ellen, aki dokumentált tényekkel nyugtatta meg „a jóakaratu embereket.“ — De csakis: a jóakaratuakat; mert a megátalkodottat, a kákán csomót keresőt a végtelenig cinikust és a tudákos félembert maga a jó Isten sem tudja meggyőzni igazáról . . . Az ilyenek hasonlók a Kafarnaumban megbotránkozó zsidókhoz, akik igy kiáltottak fel: „Kemény beszéd ez, ki hallgathat ilyeneket?“

Mi, akik hiszünk a Mester tanitásában, vigasztaló érzéssel és magasztos nyugalommal állunk meg a temetőkert fejfáinál. A sirok fejéhez nem hiába vannak odaállitva azok a kedves keresztek, melyeken az Isten báránya függ. A keresztény szivek mementói azok, melyek hathatósan emlékeztetnek a megváltás müvére, az ezzel kapcsolatos szeretetre és feltámadásra; Istenre és a tulvilágra; igazságra és itéletre. Minden egyes szent keresztfa, mindenik feszület egy-egy ékes, szépenszóló predikáció ott a sirhalmok felett. Vigaszt és üdvösséget tanitanak, igérnek és nyujtanak. Szeretetre, türelemre, nyugodtságra, szelidségre és megbocsáto testvériségre intenek.

Meghatottan állunk meg a sirhalmok mellett. Szeretteinkre emlékezünk és meg is siratjuk őket, Hisz ez emberi dolog. De az örök boldogságra is gondolunk, mely osztályrésze a halál után az Uristen szive szerint élő embereknek. Ott fenn kimondhatatlan, örök, nagy boldogság vár a jókra; s igy a halál csak átmenet a földi szenvedésből a tulvilági üdvösségbe. Az árnyból a fénybe; bus alkonyból a gyönyörüséges, örök hajnalba.

Eszünkbejut a Mesternek minden vigasztaló tanitása, sok-sok kedves igéje . . . Erőt vesz rajtunk a szeretetnek erővelteljes, édességes hullámzása . . . Beragyogja szivünket ez a Hitből fakadó nagy érzés s mint ár, hömpölyög végig a szivünkön, — a világon, mely most már kedvesebb előttünk és szeretni tudunk Istent és

A „CSIKI HIRLAP“ TÁRCÁJA.

Vers.

Csodaszép volt a kert
Minden virág nyilott
S minden kicsi bimbó
Boldogan mosolygott.
Selymes lágy zirmokon
Hintáztak a lepkék
S a bolondos szellő
Csókos vágyról beszél.
Fehér karcsu szobrok
Csobogó vizesés
Játékos tükörén
Egymást ölelgették.
Tompa kábulással . . . félig ébren . . . alva
Csak néztem szerteszét néztem jobbra-balra
S bizony ugy gondoltam hogy élni szeretnek
Szeretnek . . . de tudnak ezek az emberek!
Aztán . . . egy két lépés
S földberagadt lábbal
Csak álltam sokáig
Könnyes mosolygással
Egy öreg hársfának
Rejlett odujában
Kis Máriaszobor
Fehér alakjára
Borult a folyondár
Gyönge zöld indája!
Puha mohaágyon
Félve . . . óva . . . védve
Rózsacsokor téve
Összetett kezére! . . .
Lehajtottam fejem . . . bevallom a bünöm.
Ez a buja pompa lám nem pusztán gyönyör
Kiknek a szivében ilyen eszmény lobog:
Hinni és remélni is tudnak a boldogok!

Wegerné Földes Anna.

Szegény asszony.

Irta: KÉMENES ANTAL.

A falu végen kis kunyhó áll. Homlokzata lealázkodóban. Fedelét megtépdeste már az idő. Ablaka papirral foltozott, hogy a zimankós tél ne bántsa lakóit.

Bent egy pár lóca, tulipános láda s a falon szentelt Mária kép.

A mécsvilág bágyadt fényénél egy szegény özvegy asszony térdel két kis árvájával. Szemei könnybe lábbadtak s imát rebegnek, ajkai elköltözött férjéért, a család egyetlen széttört reményéért.

— No sirjon édes anyám — szólalt meg a kis elemista Ferkó, felnövök, sok pénzt szerzek; s mindent veszek, miben édesanyámnak kedve telik.

— Áldja meg az Isten lelkedet édes fiam, hogy vágyaid teljesüljenek.

Az édesanya könnyeit felszárította a kedves biztató s arcájáról elüzte a borut. Egy pillanatra feledtette az élet terhe s annak tudata, hogy öreg napjaiban menedéket talál gyermekeinél s álmadozott egy boldogabb jövendőről.

Édesanyám megéheztem; szólalt meg a kis óvodás Józsi is.

— Tegnap ottünk utoljára.

— Imádkozzunk édes gyermekeim s ád az Isten holnapra.

A két kis árva imára kulcsolt kezekkel rebegte el imáját a Mindenhatóhoz s szenvedést feledve csendesen hajtotta álomra fejét.

Álmaik felett az édesanya őrködött. S imádságos szivvel pergette az orsót a már-már elhalni készülő mécsvilágnál.

Munkáját Török földesurné másnap egy huszassal s két napra való kenyérrel jutalmazta. Volt öröm a háznál, mert Ferkónak nem kellett éhesen iskolába mennie s ebédre is kaphatott egy darabka kenyeret.

Szegény Ferkó örülhetett az ilyen kivételes napoknak, mert a délutáni énekórákon nem egyszer összefolytak a hangjegyek a kottapapiron s ajkán rekedt a hang.

Igy ment sora éveken át a Ferkóék családjának.

Ferkó édesanyja védőszárnyai alatt végezte elemi iskoláit, mialatt a szenvedésből, nélkülözésből kijutott bőven. Az élénk oszü gyerek jó tanulásával már az elemi iskolában feltünést keltett. Török földesurban akadt is gondviselője. A lelkes Maecenás pártfogása révén egyik fővárosi gimnáziumba került. Itt mint első eminens szerzett maturát. A gimnázista fiu mig édesanyja kebelén csüng, szivét, lelkét többször elküldi neki levélben. Az özvegy is örül lelke egész melegével, hogy fiának mindenki szép jövőt jósol.

Csak arra kértem mindig a gondviselőt — szokta mondani, — hogy nekem, kinek nem adatott még — felolvashasson a szent történetekből.

S ime kérésem meghallgattatásra talált. Fiamból még nagy ur vagy pap, vagy ügyvéd lesz annyi kitüntetés után.

Az anya reményei valóra váltak.

Szép külseje, katonás megjelenése a főváros zajában felnevelkedett ifjut a csillogó katonásdira csábitotta. A kissé könnyelvérü levente érvényesülésre

Lapunk jelen számához két oldal melléklet van csatolva.

embereket egy összefoglaló, boldodságos, tengermély érzéssel.

Igy lesz a temető látogatása sziveinknek igaz kamatot hozó . . . Nem bánatot, szivszaggatást, hanem — örömet az élethez. Igazságon nyugvó optimizmust. És felfohászkodunk a halottak ünnepén a sirhalmok között :

„Szép temetőkert! Te a feltámadás és örök élet kifejezője vagy. Mert keresztjeid — az Istenember szent — Testével — győzelmet hirdetnek a halál fölött ! . . .

Törvényhatósági közgyülés.

Csikvármegye törvényhatósági bizottsága október hó 30-án tartotta öszi rendes közgyülését, a bizottsági tagok eléggé élénk részvétele mellett.

A vármegyei tisztviselők illetmény rendezéséről szóló törvény irt elő egy némely olyan intezkedést, melyet a törvényhatósági bizottságnak kellett elvégeznie azért, hogy a vármegyei autonomiának legalább a látszata megmaradjon. Ezért kellett határozatilag kimondani, hogy egy irodatiszti állás irodaigazgatói állássá szerveztetik át; de már azt, hogy ki legyen ezen irodaigazgató és melyik irodatiszti állás legyen átszervezve, azt a központi hatalom nem bizta a törvényhatóság bölcsességére. Ugyanezen törvény ad jogot a törvényhatósági bizottságnak arra, hogy bizonyos szolgálati évek elteltével, az arra érdemes tisztviselőit szolgálati pótlékban részesithesse, vagy pedig magasabb fizetési osztályba léptethesse elő. A törvény ezen rendelkezése alapján a törvényhatósági bizottság Birtha József árvaszéki elnöknek szolgálati pótlékot szavazott meg és 1913. január 1-től kezdve a VII. fizetési osztály 2-ik fokozatába léptette elő. Bartalis Ágoston kászonalcsiki főszolgabirót 1912. évi november 1-től kezdve előléptette a VII. fizetési osztály 2-ik fokozatába. Péter István várnagy, kinek állása az emlitett törvény értelmében megüresedés esetén többé betölthető nem lesz, a XI-ik fizetési osztályba soroztatott. Mindezekhez azonban a pénzt illetve a jóváhagyást a belügyminiszter adja meg.

Kimondotta a közgyülés, hogy a főszolgabirák az eddigi 600 koronás irodaátalánya 1000 koronára emeltessék, mert az mégis türhetetlen állapot, hogy az évről évre szaporodó hiányt sajátjukból legyenek kénytelenek viselni, vagy pedig a járási tisztikart fütetlen szobákba szorítsák össze, csak azért, hogy az irodaátalányra valamicskével kevesebbet fizessenek rá. Ezen anomáliát már több izben feltárta a törvényhatóság a belügyminiszternek, de sohasem adott megfelelő fedezetet a számlaszerint feltüntetett kiadásokra és valószinü, hogy most sem fog adni, mert máshová kell a pénz s a főszolgabirák nyomoroghatnak az irodai átalány csekélysége miatt továbbra is.

Hasonló kilátással szavazott meg a törvényhatóság minden járásba 1—1 hajdui állást és a gyergyószentmiklósiba egy irodasegédtisztet valamint az árvaszékhez négy kezelőt. De valljuk meg, hogy ezek nem is éppen olyan égetően szükségesek, mint az irodaátalánynyal üzött méltánytalan és igazságtalan üzérkedés.

Jóváhagyta a közgyülés a szépvizi szolgabiróság irodahelyisége felett kötött bérleti szerződést és 3 szavazat ellenében 61 szavazattal megszavazta a nyugdij-alap deficitjének eltüntetésére szolgáló 7 százalékos vármegyei pótadót és ezzel biztos alapra helyezte a nyugdijas tisztviselők, árvák és özvegyek eddig nagyon is bizonytalan ellátását.

A békási utak helyreállitásához segélyt szavazott meg. Pál József és társainak megengedte, hogy iparvasutjukkal a békási uj utat átszelhessék. Márkos József utkaparónak és ezzel egyidejüleg mindazon utkaparóknak, kik legalább 29 év óta ezen minőségben szolgálnak, fizetésüket évi 600 koronára emelte fel, László Ignácnét özvegyi nyugdijjal látta el, a gyergyóujfalvi vagyontalan árváknak a gyámi birságpénzekből segélyeket adott. Dr. Élthes Gyulaés Domokos Sándornak megengedte, hogy szolgálati idejük és előléptetési igényük ezen időponttól kezdve számittassék, melyben jelenlegi állásukban első izben megválasztattak ; egyszóval a közgyülés nagyon jó indulattal kezelte mindazon ügyeket, melyekben bárkinek is kedvező határozatot hozhatott mindaddig, mig a Csathó István-féle 8000 koronás kölcsönből elveszettnek bejelentett 3000 korona törlését nem kivánták tőle. Ennél megállott és kimondotta, hogy a törlést nem engedi meg, hanem kimondja a vagyoni felelősséget mindazokra, kiknek a 3000 korona elveszésében valami mulasztásuk van. És valljuk be, ennek ez a rendje, mert a jegyzői nyugdijalap keservesen összegyüjtögetett fillereit gondatlanul veszendőben hagyni nem szabad és egyáltalán nem szabad előfordulni annak, hogy bármilyen közvagyon veszendőbe menjen, ha annak megtartására mod és alkalom kinálkozik és mert megvagyunk győződve, hogy ezen követelés magánfél kezében el nem is veszhetett volna.

A magánjavak mult évi számadásai és jövő évi költségelőirányzatai keltettek még némi figyelmet a közgyülés tagjainál, s nem csekély figyelem között tárgyaltatott le a ditrói rendőrbiztos vállasztása elleni felebbezés is mert a mulattágos felebbezésbeli állitásokat magáévá tevő egyik felszóllalót ugyancsak mulatságosan hallgattaták el ez elébe tárt ellenkező dokumentumok

Vita nélkül fogadta el a közgyulés az összes községi ügyeket kivéve a ditrói előljárók fizetésemelését, melynél méltán hangzott el némi agodalom a felett, hogy vajjon heljes-e, gazdaságos-e 127 százalékos községi pótadó és nagyobb adóság melett tetemes fizetés emelésekkel sulyosbitani a helyzetet? De hát ugy mondták, hogy helyes és megszavazták a emelést s nyomban utána egy kis 10.000 koronás kölcsönt a többi mellé Lelkük rajta!

Dr. Ujfalusi Jenő és tsai inditványa következtében kimondotta a közgyülés, hogy erdélyi lelkes főpásztorát papi jubileuma alkalmából üdvözli és nyomban elküldetett neki a következő távirat :

Nagyméltóságu gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök urnak

Kézdivásárhely

Csikvármegye törvényhatósági bizottságának mai napon tartott közgyülése hivő szeretettel üdvözli Nagyméltóságodat ezüstmiséje alkalmából és bizodalmas örömmel kér áldást a Mindenhatótól önfeláldozó főpásztori munkálkodására.

Ezzel a közgyülés déli 12 órakor véget ért 2 órakor pedig Gyalókay Sándor főispán a Vigadó nagytermében vendégül látta a bizottsági tagok közül mindazokat kiket elfoglaltságuk távol nem tartott.

És itt meg kell emlitenünk, hogy a vidéki különösen gyergyói bizottsági tagok, de még a helylbeliek is megelégedéssel állapitották meg a házi gazda megszokott szivessége mellett azon kiveteles és dicséretes tényt, hogy az ebéd melyet Jakab Ödönné nyujtott jóságával és bőségével az összes eddigi csikszeredai banketteket messze felül haladta.

Esküdtszéki tárgyalás.

Megismételt esküdtszéki tárgyalás.

(Október 25.)

A mult évi augusztus 26-ikán d. u. Görgicze Mihály csikszentdomokosi lakós és erdei munkás társai mintegy tizenketten munkára indulva, utközben betértek Balázs János gyergyószentmiklósi lakósnak a „Pongráczalja" nevü határrészre vezető ut melletti korcsmájába, ahol megozsonnáztak és pálinkáztak.

Ugyanekkor ebben a korcsmában, annak másik szobájában söröztek Csernák Sándor csongrádmindszenti illetőségü kubikos munkás és három társa.

A korcsmában az emlitett munkáscsoportok között még szóváltás sem történt. A korcsmából előbb Csernák Sándor Apró István nevü társával távozott.

---

alkalmas teret talált itt. Gyorsan emelkedett. Rövid idő alatt százados, majd ezredes lett Ferkó a matura után mint egyetemista bőven kivette részét a társadalmi szereplésből. Mint szép külsejü gavalléros megjelenésü ifju bálványozott alakja lett a felsőbb köröknek. Mama, lányok tenyerükön hordozák.

Hogy s hogyan történt Isten tudja, de a főváros légköre megmergezte, kiegette az ifju lelkét A jó öreg édesanya képe igy lassan elhalványul lelkében. Nem üzi a honvágy többé. Nem aggasztja, hogy miként szólitsa rég nem látott anyját, kinek leveleire nem válaszol

Azzal altatja magát, hogy a káprázatos katonai állása parancsszavára, szivet s anyát cserélhetett azóta, hogy fényes karrierje családi nexus révén tábornoki családhoz füzte.

Az édesanya reményei foszladozni kezdtek. A régi jó Ferkóját elveszitette. Az öröm is elköltözött arcáról, azóta, hogy leveleire választ, üzenetre üzenetet nem kap. Hogy megnyugtassa lelkét a levéiró nénihez is van szava.

— Ugyan lelkem jól cimezte-e az ezredes fiamnak leveleit ?

— Igen.

— Óh irgalom Atyja — ugy látszik valami balsors érte fiamat s azért nem ir, nem üzen mostanában lelkendezett a jó anya.

Vigaszt nem lel. A nyugtalansága üzi, hogy világosan lássa fia sorsát. Felkoresi fia egykori Maecénását a Török földesurat: ki tudtára adja, hogy fia jó egészségnek örvend s hogy leveleit jól cimeztette

— Hanem azok a postások a hibások. — nyugtatta meg Török a szegény nénikét.

— Nem türhetem tovább szenvedéseimet, felkeresem öt, töprengett az anya.

A falusi nénike fel is utazott Pestre fiát felkeresni, külseje nem árulta el, hogy ezredes anyja, mert kopott, foltos volt ruhája.

Beköszöntött fia konyhájára.

— Házaloknak, koldusoknak nincs itt helye — förmedt rá a szakácsné. — Takarodjék hát innen.

Meginstálnám alásan nagyságát a méltóságos urat keresem.

— Mit akar ?!

— Beszélni szeretnék vele, mert én édesanyja vagyok.

— Talán meghibbant az esze, hogy ilyet beszél.

— Igen, igen instálom mindenképpen beszélni szeretnék vele.

Végre a tisztiszolga jelentette :

— Ezredes urnak jelentem alásan itt van az édesanyja.

— Ugy látszik valaki szemtelenkedni akar. Menj és mondd azonnal hordja el magát, különben kidobatom

A szolga közölte az üzenetet :

— Az ezredes ur parancsára azonnal távozzék néni.

— Irgalmas ég talán nem él már fiam ?

— Él, csak nem ismeri nénit.

— Óh irgalom atyja, hogyan lenne ez lehetséges, hisz én édesanyja vagyok.

Én neveltem s hullattam annyi könyet érette.

— Nem! nem jöhet tőle a fájó üzenet. Bizonyára nem él s nagysága nem akar megismerni engem, tépelődött magában a számkivetett anya.

S végre is könnybe lábbadt szemekkel távozott fatornyos hazájába.

Egyetlen reménye Józsi fiában volt. Az Ég azonban öt is jobb hazába szólitotta.

A kis kunyhónak csak a megtört anya maradt lakója.

Mindenkitől elhagyatva morzsolgatta le élte hátralevő napjait. Olvasója volt jó barátja. Ehhez fordult valahányszor fájdalomtól vérzett lelke.

A látogatás után éppen halottak napja következett. Valami megmagyarázhatatlan fájó érzés, a mementó napján az őszbeborult anyát a temetőbe szeretteihez hivta. Zimankós őszi idő volt. Pelyhedezve hullott a hó.

A természet is hóval takarózott már. Ép e miatt, amint a szeretet adóját ki-ki lerótta sietett távozni a csendes birodalomból.

Csak az elhagyatott édes anya maradt a kedves hantnál. Átölelte férje fejfáját s elsirta neki bánatát.

A panaszos hangok a méla csendbe rezegtek bele.

A szegény asszony idegei elfásultak s könnyei jéggyöngyökké dermedtek.

Feláilani próbált de nem tudott. Szemei felmondták a szolgálatot.

Az utolsó könyecsepp is, mely szempilláin rezgett jéggyöngygyé vált. Szólni még csak ennyit tudott.

„Legyen meg a Te akaratod.

Utánuk mentek csoportonkint a szentdomokosi erdei munkások. Leghátul maradt Csernák Sándor másik két társa Mihály Ilyés és Borka Sándor. Utközben az utóbbiak Görgicze Mihály és társát idb. Görgicze Jánost utólérvén, velük minden ok nélkül összeszólalkoztak. Erre Borka Sándor visszakiáltotta az elüllévő Csernák Sándort és Apró Istvánt. Ezek vissza fordultak, Csernák Sándor utközben egy fenyőfa karót vett a kezébe s amidőn Görgicze Mihály és társaihoz érkeztek, minden kérdezősködés és ok nélkül Csernák ugy ütötte fejbe Görgicze Mihályt, hogy utóbbi ezen bántalmazás következtében másnap reggel meghalt.

Augusztus 28-ikán Csernák Sándort letartóztatták, esküdtszéki főtárgyalásra október 16-án került a sor a csikszeredai kir. törvényszéknél, mint esküdtbiróságnál, de ekkor a tárgyalást több tanu meg nem jelenése miatt megtartani nem lehetett.

Ujabb tárgyalás ez ügyben Demény Ferenc kir. táblai biró elnöklete alatt 1912. évi február 19-én tartatott, mely alkalommal az esküdtek bünösnek mondották ki Csernák Sándor vádlottat halált okozó sulyos testi sértés büntettében és a törvényszék ezen verdikt alapján vádlottat 6 évi fegyházbüntetésre itélte

Az itélet ellen vádlott és védője dr. Szántó Samu ügyvéd semmiségi panaszt jelentettek be, mert a törvényszék védő inditványa ellenére az erős felindulásra vonatkozó kérdést nem tette fel.

A kir. Curia védő semmiségi panaszának helyet adva, az esküdtbiróság itéletét megsemmisitette s az esküdtbiróságot uj tárgyalásra és uj határozathozatalra utasitotta.

A Curia ezen végzése értelmében a csikszeredai törvényszék, mint esküdtbiróság Kovács Lajos kir. tszéki biró elnöklete alatt, Báldi Aurél kir. tszéki biró, Maraschki Róbert kir. járásbiró és Dr. Baróti Sándor kir. tszéki joggyakornok, mint jegyzőkönyvvezető részvételével folyó hó 25-én tartotta meg ez ügyben az esküdtszéki főtárgyalást.

A közvádat Jeney László kir. ügyész képviselte, a védelmet Dr. Szántó Samu ügyvéd látta el.

A tárgyalás adatai alapján az esküdtek ismételten halált okozó sulyos testi sértés büntettében mondották ki bünösnek Csernák Sándor vádlottat, az erős felindulásra feltett mellékkérdésre nemmel felelvén, a törvényszék ezen verdikt alapján vádlottat 6 évi fegyházbüntetésre itélte, amely büntetésből az előzetes letartóztatásban és vizsgálati fogságban eltöltött idővel egy évet, egy hónapot és 27 napot kitöltöttnek vett.

Vádlott és védője az itélet sulyossága miatt semmiségi panaszt jelentettek be.

A kir. törvényszék, mint esküdtbiróság 1912. október 26-án tárgyalta az Albert József Józsefé szándékos emberölés büntette miatt folyamatba tett bünügyét.

Ezen a tárgyaláson Kovács Lajos kir. tszéki biró elnökölt, szavazóbirák voltak Báldi Aurél kir. tszéki biró, és Veress Árpád kir. járásbiró; a jegyzőkönyvet Szopos Gáspár kir. törvényszéki jegyző vezette. Közvádlóként Jeney László kir. ügyész szerepelt, védő volt Dr. Imecs János ügyvéd.

A vád tárgya az volt, hogy Albert József Józsefé karczfalvi lakós 1911. évi november hó 2-ról 3-ra virradó éjjelen testvéröcscsét Albert Lajost fejszével agyonütötte.

Vádlott a tárgyalás rendén is beismerte, hogy testvérét az erdőn levő kalibában fejszével agyonütötte, a hullát előbb a kalibából 400 lépés távolságra elvitte és szabadon hagyta, majd 3 nap mulva, mikor a hullát az állatok megcsonkitották (karját és gyomrát elvitték) egy kidőlt fenyőfa gödrébe tette és eltakarta.

Védelmére azt hozta fel, hogy azért ütötte meg az öcscsét, mert ez megfenyegette, hogy 2 év alatt még alvó helyzetében is agyonüti.

A kir. törvényszék az esküdtek határozata alapján vádlottat bünösnek mondotta ki a szándékos emberölés büntettében s ezért 10 évi fegyházbüntetésre és 10 évi hivatalvesztésre itélte.

Közvádló és vádlott az itéleten megnyugodtak, ellenben védő semmiségi panaszt jelentett be a minősités és a btk. 92. § nem alkalmazása miatt.

F. évi október 29-én tárgyalta az esküdtbiróság Gidró Ágoston ellení szándékos emberölés büntettét.

A főtárgyaláson Kovács Lajos kir. tszéki biró elnökölt, szavazóbirák Báldi Aurél és Gecző Béla kir. tszéki birák voltak.

Közvádat Jeney László kir. ügyész képviselte, a védő dr. Pál Gábor ügyvéd volt.

A tényállás, vádlott töredelmes beismerése alapján megállapittatott, hogy f. évi augusztus 4-én este 10—11. óra tájban Pulika Vincze csufolódott, aki erre megmérgelődött s sértettel összeverekedett, de barátai elválasztották.

Gidró Ágoston vádlott hazafutott elhozott egy négyágu vasvillát, s azzal sértett után futott, elérte és ugy ütötte fejbe vele, hogy sértett a földre esett, a mire vádlott még vagy ötször hozzá ütött.

Az ütések közül kettő koponyatörést és agyroncsolást okozott a sértett azonnal meghalt.

Miután az esküdtek szándékos emberölés büntettében bünösnek mondották ki a vádlottat, a törvényt alkalmazó biróság 8 évi fegyházra itélte Gidró Ágostont.

Vádlott és védő megnyugodott, közvádló sulyosbitás végett semmiségi panaszt jelentett be.

1912. évi október hó 30-án került esküdtbirósági főtárgyaláson tárgyalás alá a Zólya István (köpeci Háromszékvármegye) bünügye.

Elnök Kovács Lajos törvényszéki biró, birák: Báldi Aurél törvényszéki biró, Száva Antal járásbiró, jegyző Dr. Vitályos, közvádló Encsy Kálmán alügyész, védő Kovács Albert dr. ügyvéd.

Az esküdtek főnöke Lacz János hirdette ki a verdiktjét, mely szerint bünösnek mondták ki az esküdtek Zólya István vádlottat az erős felindulásban elkövetett halált okozó sulyos testisértés büntettében, melynek alapján négy évi és 7 napi börtönbüntetésre és 20 korona pénzbüntetésre itéltetett el vádlott.

Az itélet ellen vádlott és védője semmiségi panaszt jelentettek be.

F. hó 31-én a kir. törvényszék, mint esküdtbiróság Kovács Lajos kir. tszéki biró elnöklete alatt, Báldi Aurél és Dr. Szabó Alajos kir. tszéki birák, valamint Dr. Baróti Sándor jegyző részvétele mellett a halált okozó sulyos testi sértés büntette miatt vádolt Gergely János Antalé csikszentimrei lakos elleni bünügyet tárgyalta.

A közvádat Jeney László kir. ügyész képviselte, a védelmet pedig Dr. Sándor Gábor ügyvéd látta el.

A főtárgyaláson bevett bizonyitékok alapján a következő tényállás állapittatott meg.

Csiszér János csikszentimrei lakós 1907-ben Gergely János vádlottat hátba szurta, minek következtében jobb lábára hüdéses lett és munkaképességében korlátozást szenvedett. Ezért állandóan haragudott Csiszér Jánosra és elhatározta, hogy őt megveri ugy, hogy ketten együtt kolduljanak. Vádlott cselekményének elkövetési ideje f. évi augusztus 18-án este 10 óra után következett be, amidőn Csiszér János a Kristó Imre csikszentimrei lakós korcsmájába indult pálinkáért. Vádlott sértettet a korcsma kapuján belül várta s midőn utóbbi a kapun belépett, vádlott egy zsebkéssel kétszer ugy mellbe szurta, hogy sértett Csiszér János nyomban a földre esett és meghalt.

Az esküdtek bünösnek mondották ki Gergely János vádlott a halált okozó sulyos testi sértés büntettében, egyszersmind azonban a védő inditványára feltett mellékkérdésre azt is megállapitották, hogy vádlott cselekményét erős felindulásban követte el.

A kir. törvényszék az esküdtek ezen verdiktje alapján az enyhitő és sulyositó körülmények gondos mérlegelésével Gergely János vádlottat 4 (négy) évi és hat hónapi börtönbüntetésre itélte, amely büntetésből az előzetes letartóztatással és vizsgálati fogsággal 2 hónapot és 12 napot kitöltöttnek vett.

Az itélet ellen vádlott és védője semmiségi panaszt jelentettek be a büntetés sulyossága miatt.

HIREK

— **Imets Fülöp Jákó** apát-kanonok, vármegyénk nagy multu és érdemekben gazdag szülöttjének hült tetemeit október hó 27-én d. u. 4 órakor helyezték örök nyugalomra — óhajához képest — a Tusnád községi templom-kerítésében. Bár az időjárás kedvezőtlen volt, mégis igen nagy számban jelentek meg tisztelői. Gróf Majláth G. Károly püspök megbizásából — ki a rossz idő miatt nem jelenhetett meg a temetésen — dr. Szekeres József, csikszeredai plebános tartotta meg a nagy halott fölött. Az emlékbeszédet lapunk következő számában fogjuk közölni.

— **Előléptetések.** Csikvármegye törvényhatósága Birtha József árvaszéki elnököt és Bartalis Ágoston kászonalcsiki járási főszolgabirót a VII. fizetési osztály 2-ik fokozatába elő léptette. Az előléptetés régi érdemes tisztviselőket ért.

Ugyancsak a törvényhatóság Péter István várnagyot, ki a vármegyét hosszu idő óta elismerésre méltóan szolgálja, a XI. fizetési osztályba léptette elé.

— **Az Oltár-egyesület** hétfőn d. u. 5 órakor a Vigadóban, fővédnöke: gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök papsága 25 éves jubileuma alkalmából Emlék Ünnepélyt rendez. Az ünnepély müsora: 1. Omega: Erdély ezüstös ünnepére, szavalja Becze Gyurka. 2. Solitárius: Sokat tevél, szavalja Kovács Ilonka 3. Ünnepi hangok: Farkas Jolán. 4. Beethoven: Isten dicsősége: éneklik helybeli urak. 5. Schubert: Träumerei: Csellon játsza Nagy Gyula, zongorán kiséri dr. Kolonics Dénesné. 6. Gounod: Ave Mária, énekli: Rés Rózsika, zongorán kiséri Kolonics Violka, hegedün dr. Száva István. 7. Felolvasás, tartja Wéger Jánosné. 8. Dr. Száva F. Ballada Opus V. hegedül játsza dr. Száva István, zongorán kiséri dr. Kolonics Dénesné. 9. Vér Pál: Zrinyi Ilona nikomédiai lakomája, melodráma. Szavalja Merza Juliska, zongorán kiséri Kovács Mariska. 10. Zongoraszóló: dr. Kolonicsné urnő. 11. Mendelsohn: Dicsőitő ének, éneklik: Balló Gáborné és Veress Árpádné. 12. Quartet: Domonyáncz, dr. Kis, Nagy és dr. Száva urak. 13. Kühnistedt: „Urunk megdicsőülése", oratoriumból. Éneklik helybeli urak.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Stoiber Ottó csikszeredai róm. kath. fögimnáziumi rendes tanárt ugyanezen fögimnáziumhoz, a fennálló szerződésből kifolyólag rendes tanára nevezte ki.

— **Aranylakadalom.** Bara János Csikszenttamás egyházmegye fögondnoka és neje Szekeres Terézia e hó 17-én tartják házasságuk 50 éves jubileumát, mely alkalommal az Urnak ama házában, melyben 50 évvel ezelőtt örök hüséget esküdtek egymásnak, megtartják Aranylakadalmukat. — A boldog párnak még hosszu évekre kérjük az Istentől áldását.

— **Esküvő.** Folyó hó 5-én d. u. 3 órakor vezeti oltárhoz Máthé István m. kir. törzsőrmester Filó Károly csikszeredai Ipartestületi elnök leányát Zsuzsannát.

— **Tanitónők lakásbérpótléka.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a lakásbérek pótlékában nem részesitette a férjes tanitónőket. Azt az intézkedést most hatályon kivül helyezték s a férjes tanitónőknek is kiutalta a számvevőség a megillető lakásbér pótlékot. Az utalványozó rendeleteket mult héten küldötték meg a kir. tanfelügyelőségeknek.

— **A csiki bőrgyár.** A mult számunkban hoztuk László Gyula iparkamarai titkár cikkét az alakulandó bőrgyárról, melynek kapcsán megemlékeztünk arról is, hogy az alakuló értekezlet e hó 10-én lett volna. Illetékes helyről azonban arról értesitenek, hogy Stodola József bőripari vándortanitó, miniszteri szakközeg nov. 10-én nem jöhet le közibénk — s azért az értekezletet november 10-ről december 1-ére halasztják el.

— **Halálozás.** Várady Dénes városi főjegyző okt. hó 27-én reggel 3 órakor, hosszas szenvedés után 69 éves korában elhalt Csikszeredán. A megboldogultat a város közönsége osztatlan részvéttel kisérte utolsó utjára október 29-én

— **Iparosok tanfolyama.** A kereskedelemügyi miniszter közölte a Kamarával, hogy Ditróban csikmegyei szabó-iparos mesterek és segédek részére egy négyhetes ingyenes szabászati tanfolyamot hajlandó rendezni. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara fölhivja az érdeklődőket, hogy részvételi szándékukat a kamarának sürgősen jelentsék be.

— **A szanatóriumi egyesület estélye.** A „Cs. L"-ból olvastuk a szanatóriumi egyesület estélyének elszámolását, a melyből arról győződtünk meg, hogy az okt. 19-iki estély nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is igen szépen sikerült. Az egyesület fölitkára 400 korona tiszta jövedelemről számol be, a mi a lehető legszebb eredmény, amit egy müsoros estélylyel kisvárosban elérni lehet. Az anyagi sikernél jóval nagyobb volt azonban az erkölcsi siker, amit a szereplők kifogástalan alakitása és a nagyszámu közönség részvéte bizonyitott és jóleső elégtétel lehet azok számára, a kiket semmi gáncs és nemtörődömség nem tudott visszatartani az estély rendezésében. Készséggel iktatjuk ide azok nevét, a kik rendezés fáradságos munkájából oroszlán részt vettek ki; nevezetesen rendezők voltak: dr. Fejér Antalné és Fejér Sándorné, mint elnökök, Gözsy Árpádné, özv. dr. Filep Sándorné, dr. Nagy Bénine, dr. Fodor Antalné, Bodor Gyuláné, Császár Jolán és Vitályos Györgyné, mint rendező bizottsági tagok.

— **Magyar ápoló nők a harcztéren.** A Magyar Szent Korona Országainak Vörös Kereszt Egyesülete kilencz ápolónőt küldött le a harcztérre. Mint értesülünk az ápolónők között két székely származásu is van. Az ápolónőkkel együtt két magyar ezredorvos is lemegy a harcztérre.

— **Olcsóbb lesz a cukor.** Métermázsánkint 12 K 50 fl-rel szállitotta le a finomitott cukorgyárosok kartelje a cukor árát. A fogyasztó közönségre ezen ármérséklés már jelent valamit és a fűszeresek, mihelyt tul adnak még drágább áron beszerzett készleteiken, az olcsóbb árakban a fogyasztó közönséget is részesiteni fogják. Csakhogy végre valami olcsóbb esz!

— **Az utak jókarban tartása.** Felmerült panaszokból kifolyólag a kereskedelmi miniszter már az idén is körendeletével utasitotta a vármegyéket, hogy a megyei utakot általában, de különösen a gyógyfürdőkhöz vezető utakat jókarban tartsák, mert ujabb panaszok felmerülése esetén kénytelen lesz a mulasztó közegek ellen eljárni.

— **Reform a főispán titkári állások körül.** A belügyminisztériumban most azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a főispánok mellé rendelt titkárokat behívják a minisztériumba és helyettük valóságos miniszteri titkárokat neveznek ki. A reform magyarázatát abban keresik, hogy a mostani főispáni titkárok jobban érvényesülnek a minisztériumban. Viszont a minisztériumba azok a tisztviselők, akik kiöregedtek, vagy feleslegesekké váltak, átveszik a főispáni titkárok eddigi szerepét. A hatáskörük lényegesen kibővül. Nemcsak bizalmi állás lesz és nem reprezentálásra hivatott, hanem első sorban helyettesse lesz a főispánnak. Odafenn bizonyosan azt hiszik, hogy a főispán öli meg magát a munkával s emiatt adnak melléje egy gyakorlott hivatalnokot.

— **Kovács Gyula ügye.** Az igazságügyi orvosi tanács hétfőn terjesztette be véleményét Kovács Gyula országgyűlési képviselőről. A vélemény fogalmilag megegyezik a törvényszéki orvosszakértők véleményével, amennyiben kimondja, hogy Kovács Gyula oly felindult állapotban volt, hogy akaratának szabad elhatározási képessége jelentekenyen befolyásoltatott. Az igazságügyi orvosi tanács döntését Szlavek Ferenc dr. vizsgálóbíró még tegnap közölte a védőkkel, Gonda Henrik dr. és Polónyi Dezső dr. ügyvédekkel. Az ügyet a vizsgálóbíró indítványával végett most átteszi az ügyészséghez. A szabadlábrahelyezés kérdésében azután dönt a vádtanács.

— **Erdély memoranduma a Maros szabályozásáért.** Marosvásárhelyről jelentik: A marosmenti vármegyékben mozgalom indult meg az iránt, hogy egységes memorandumot intézzenek a kormányhoz és az országgyűlés mindkét házához, amelyben a Maros szabályozását kérik. A Maros az utóbbi években rettenetes károkat okoz az erdélyi vármegyékben s egyenesen veszélyezteti a községek lakosságának megélhetését. Országos érdek tehát, hogy a Maros szabályozási munkálatok megkezdése a kormány haladéktalanul rendelje el. A szabályozással kapcsolatban igen könnyen megoldható a Maros hajózhatóvá tételének kérdése is. Marosvásárhelytől kezdve hajózhatóvá kell tenni a Marost és így közvetlen hajóutat létesíteni a Tiszához és a Dunához. Ez erdély gazdasági érdekei szempontjából valóságos életkérdés és a fejlődésben elmaradt vidéket nagy lelvirágzáshoz juttatná. Valjon az Olt szabályozási kérdését viseli-e valaki a szíven? Nem hallunk semmi hírt arról, hogy az illetékes tényezők valami csekélységet is tennének vármegyénk ezen égető kérdésében.

— **A kormány a független sajtó ellen.** A Lukács kormányát az igaz mondástól, a független kritikától való irtózás arra a már nem szokatlan cselekedetre birta, hogy a Pesti Hirlap árusítását az államvasutak pályaudvarain eltiltotta. Most már a Pesti Napló, Magyarország és a Népszava után, a Pesti Hirlap fog azok közé a lapok közé soroztatni, a melyeket a kormány bölcs intézkedése miatt épen kétszer annyian fognak olvasni, mint eddig. Tévedésnek esik áldozatává mindenki aki az, hiszi, hogy a betiltás miatt a lap olvasó közönsége megapad, vagy hogy az által anyagi károsodást szenved. A magyar ember csak azért is a Pesti Hirlapot keresi és vásárolja meg, mert annak árusítását eltiltották. A sajtószabadság ezen ismételt durva megsértése általános felháborodást szült.

CSARNOK.

FELJEGYZÉSEIMBŐL.

Silótyi András doktor.

— Irta: Szemere László. —

1910. december 8.

Az, hogy valakit a közbizodalom tesz doktorrá, szokássá kezd válni. Hol és hogyan? Az objektumok szempontjából Németországban és Erdélyben, s az adományozó testület szerint Erdélyben. De nemcsak Kolozsvárott. Valamint tévedtek azok, a kik azt hitték, hogy a doktorátust csakis több-kevesebb tanulással és a tudás tanúságtételével — a szigorlatozással — lehet megszerezni; úgy tévednek azok is, a kik azt hitték, hogy az adományozó testület is csak az egyetemek valamelyik fakultása lehet! Ime egy példa (még pedig egy személyben mindkettő).

Silótyi Andrást Nagykászon osztatlan közbizalma tette doktorrá. Talán említenem is felesleges, — hogy Nagykászonban még nincs egyetem. — (De ha úgy tele akarják szórni az egész országot egyetemekkel, mint a hogyan tervbe van véve, akkor ide is kell jutni egynek, az ország határait védők, mikor kitörésbe helyezik Pozsony, Kassa, Temesvárnak. — Miért maradt ki a Kárpátokon építendő egyetemek leendő székhelyei közül éppen Nagykászon! Kolozsvár igen benn van Erdélyben, míg Nagykászon annak igencsak a legkeletibb zugában van.)

A Káposztás-havas déli részén van a Kászonaltíz, Kászonimpér és Kászonfeltízből összenőt Nagykászon s azen Tripolisznak a Kászonfeltíz nevezetű része szerencsés Silótyi Andrást a doktori lakosának vallhatni. Már a nevezett doktorrá érett dicsőséget meg kell osztania a más két Kászonnal is, mivel Silótyi Andrást ott is csak doktor néven tiszteik meg.

Mért tette Silótyi Andrást Kászon népe éppen doktorrá? E kérdéssel oly régiókba kerültünk, ahol a Néphumor nyujtotta vadvirágok nyilnak.

Silótyi András bizonyára nem közönséges ember, hogy ilyen disztüngvált kognomont kapott. Azért hogy csak négy elemit végzett, lehet, hogy jobban megkurálja a jószágot az olyan állatorvosnál, aki csak nézi az állat lábát, de hozzányulni nem mer? Már akárhogyan szerezte is a doktorátust, az ő doktorátusa több a hasonlóan felburjánzó egyéb nevezetteknél, több pedig éppen a szerzés módja miatt.

Mert, hogy keletkeznek az ilyen melléknevek? tavasszal jött egyszidő, elnevezték. Zödönjöttnek. A falu közszelleme szankcióálta, s az Isten se mossa le róla, de még a gyermekeiről se. (Folyt. köv.)

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Nyilt kérdés.

A nemzeti múzeum néprajzi osztálynak egyik alkalmazottja ezen két kérdést intézte hozzám:

1. Él-e a székelyek közt ez a kifejezés: „Küszküllőre visz, vagy vesz" és mit jelent ez?

2. Él-e a nép közt a kacagány vagy háti bőr néven ismert juh, farkas vagy egyéb bőrből készült ruhadarab. Melyik néven ismerték? Van-e még a nép között?

Mivel szűkebb körben ejtett puhatolózásaimra nemleges választ kaptam, azért ezuton fordulok mindazokhoz, akik a fenti két kérdésre felvilágosítást tudnának adni, szíveskedjenek azt közölni vagy velem, vagy tudakozódó barátommal. (dr. Györgyffy István Budapest. Néprajzi múzeum. Városliget.

Zsögöd, 1912. okt. 23.

Szemere László

Nyilttér.*)

Sz. 1912 B. 5182.

Ő felsége a király nevében!

A csíkszentmártoni kir. járásbíróság, mint büntető bíróság becsületsértés vétségével vádolt Jánosi Lajosné szül. Darvas Anna elleni büntető ügyben az ifj. Darvas Mihály fő magánvádló által emelt vád felett Csíkszentmártonban 1912. évi szeptember hó 28 napján Gondos József kir. járásbírósági joggyakornok, mint jegyzőkönyvvezető közreműködése mellett megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után következőleg

ÍTÉLT:

A kir. járásbíróság Jánosi Lajosné szül. Darvas Anna vádlottat, aki 26 éves, róm. kath. vallású, tusnádi születésű és lakos, férjes, 3 gyermekes, kevés vagyonu, írni olvasni tud,

bűnösnek mondja ki a B. tk. 261. §-aban irt becsületsértés vétségében, melyet az által követett el, hogy a csíkszentmártoni kir. járásbíróság folyosóján ifj. Darras Mihály tusnádi lakósról azt a meggyalázó tényt állította, hogy az 1911. Sp. 464. számu perben hamisan esküdött,

ezért vádlottat a Btk. 261. §. alapján az 1892. évi XXVII. t.-c.-ben irt célokra fordítandó, 15 nap végrehajtás terhe mellett fizetendő, s behajthatlanság esetén a Btk. 52. §-a értelmében négy (4) napi fogházra átváltoztatandó 40 korona pénzbüntetésre itéli.

Kötelezi ezenfelül vádlottat, hogy ifj. Darvas Mihály részére 14 korona költséget, továbbá az államkincstár részére az esetleges tartása által felmerülendő költséget 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett fizessen meg.

Ezen utóbbi költségeket azonban a kir. járásbíróság az 1890 évi XLIII. t. czikk 4 §-a alapján vádlottra vonatkozólag egyelőre behajthatatlanoknak nyilvánítja.

Ügyvédi képviseleti díj czímén saját felével szemben Dr Albert Gábor ügyvédot 36 korona illeti meg.

Köteles vádlott a Btk. 277 §-a alapján ezt az ítéletet a jogerőre emelkedés napjától számított 30 nap alatt a Csíkszeredában megjelenő egyik lapban saját költségén közzé tenni; ellenesetben ifj. Darvas Mihály főmagánvádló jogosult vádlott költségén a közzétételre.

INDOKOK.

A rendelkező részben megállapított, s vád tárgyát képező cselekmény elkövetését vádlott tagadásával szemben Darvas Mózes és Molnár András tanúk egybehangzóan, eskü alatt bizonyították, s így vádlottnak a cselekményre vonatkozó tettessége megállapitandó volt; minthogy ez a cselekmény a Btk. 261 §-aban irt becsületsértés vétségét alkotó elemeit teljesen kimeriti, a kir. járásbíróság vádlottat becsületsértés vétségében bűnösnek mondotta ki, s a bűnösség mérvével arányban állónak vett büntetéssel sujtotta.

Ennek kimérésénél enyhítő körülményül vétetett vádlott büntetlen előélete, ellenben súlyosító körülmény nem forgott fönn.

A költségek feletti rendelkezés a Bp. 430 §-án, az ügyvédi díjak megállapitása a Bp. 485 §-án alapszik, egyéb rendelkezés a felhivott törvényhelyekben találja indokát.

A kir. járásbíróság, mint büntető bíróság.

Csíkszentmárton, 1912. évi szeptember hó 28 napján.

Berze Árpád s. k.
kir. aljárásbíró.

*) E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

952—1912. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó ezennel közhirré teszi, hogy a csíkszeredai kir. járásbíróságnak 1912. évi V. 991 számu végzése folytán Dr. Sándor Gábor ügyvéd által képviselt Krausz Mihály szentdomokosi végrehajtató részére végrehajtást szenvedő ellen a zárálá vett tölgy termelés illetve ingóságokra a csíkszeredai kir. járásbíróság 1912. évi V. 991. számu végzésével a további eljárás elrendeltetvén annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is a menyiben azok kielégitési jogot nyertek volna Csíkszentdomokosi határban keskeny bükk dülőben leendő megtartása, határidőül **1912. november hó 6-ik napján d. u. 1 órája** kitűzetik, a mikora bíróilag lefoglalt ingók és pedig széna takarmány stb. a legtöbbet igérnek, készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégités jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tünik, hogy elsőbbségre jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldöttnél irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár tölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Csíkszeredában, 1912. évi október 20-ik napján.

Molnár Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

Eladási hirdetmény.

Csikpálfalva közbirtokosság eladja Csikpálfalva község házánál 1912. évi **november hó 12-iken délelőtt 9 órakor kezdődő zárt irásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános** szóbeli árverésen a tulajdonát képező és Csikpálfalva község II. határában fekvő „Keresztes-patak" nevű erdejében 4572—1888. F. M. számu rendelettel szálaló kihasználásra engedélyezett területen a kereskedelmi célra alkalmas és törzsenként kibélyegzett lucfenyő állományát.

Az eladás tárgyát képező faállomány törzsenkénti felvétel alapján a következőnek van becsülve:

a) A mintegy 18.8. k. hold kiterjedésü erdőben 1933 drb. lábon álló lucfenyőfa, melynek átlagos mellmagassági átmérője 42. cm. s mely együttvéve mintegy 2695 m. 3. haszonfát tartalmaz.

Ezen erdő a romániai vasutállomástól 10.6 klmternyire fekszik.

Kihasználási időtartam egy év.

Kikiáltási ár 17693 kor. Tizenhétezerhatszázkilencvenhárom korona.

Bánatpénz a kikiáltási árnak legalább 10 % a.

Árverési és szerződési feltételektől eltérő vagy későn érkezett és utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Becsáron alól eladás nem történik.

Zárt irásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverési bizottság elnökéhez nyujtandók be, s ezekben pontosan megjelölendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát alávetí. Irásbeli ajánlatok bélyeggel és megfelelő bánatpénzzel látandók el.

Az árverési és szerződési feltételek a csikpálfalvi közbirtokosságnál és a csíkszeredai m. kir. járási erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csikpálfalva, 1912. évi október 24-ikén.

Az erdőbirtokosság nevében:

Gál József
birtokossági elnök.

Szám: 2636—912. kib.

Hirdetmény.

Alólirott, mint Csikvármegye közigazgatási bizottsága által Csíkszereda városnak köztér létesítése iránti kérelme folytán az 1881. évi XLI. t.-c. 33. §-a valamint a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak a kisajátitási eljárást elren-

delő 72269—912. számu rendelete alapján kiküldött bizottsági elnök, ezennel közhirré teszem, hogy a szóban levő ügyben **1912. évi november hó 18-án délelőtt 9 órakor** Csikszereda rendezett tanácsu város polgármesterének hivatalos helyiségében tárgyalást tartok.

A tárgyalásnál jogában áll minden tulajdonosnak a Csikszereda város polgármesterénél közszemlére tett kisajátitási terv ellen s minden telekkönyvi érdekeltnek az összeirásban felajánlott ár ellen felszólalni s kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni.

Ennek elmulasztása azon jogi következménynyel jár, hogy a nemnyilatkozókra nézve:

a) azon esetre, ha erről személyesen értesitést nem kapott volna a kisajátitási terv,

b) szabályszerüen teljesitett egyéni értesitésnél pedig ugy a kisajátitási terv, mint a felajánlott ár végleg megállapitottnak s általa elfogadottnak tekintetik.

A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

Csikszereda, 1912. évi október hó 21-én.

Szász Lajos
vármegyei főjegyző,
bizottsági elnök.

Szám: 2819—912. ki.

Pályázati hirdetmény.

Csikszereda r. t. városnál elhalálozás folytán üresedésben levő városi t. orvosi állásra pályázatot hirdetek.

Az állás az 1912. évi LVIII. t.-c. 14. §-ának b. pontjában emlitett D. melléklet szerint a X. fizetési osztályba van sorozva, vagyis évi 2000 korona kezdő fizetés és évi 630 korona lakbér jávadalmazással jár.

A megválasztott orvos a v. t. nyugdijalapnak tagja.

Főbb kötelességei: a városi szegény betegeket ingyen köteles gyógyitani ugyszintén a városi alkalmazottakat is. A városi lakósok gyógykezeléséért szabályrendeletileg megállapitandó díjazás felszámitására jogosult.

A megválasztott köteles külön díjazás nélkül a város területén az orvos-rendőri teendőket, u. m. halottkémi, piac és élelmiszer vizsgálati, nyilvános helyeken levő rendőri felügyelet alatt álló nőket rendszeresen vizsgálni s azonkivül a városi tanácsnál a neki kiosztott ügydarabokat elintézni s e végből rendszeresen hivatalos órákat tartani, egyszóval végezni mindazon teendőket, melyekre őt a városi szervezési szabályrendelet kötelezi és kötelezni fogja.

A megválasztott orvosnak alapos kilátása lehet arra, hogy az évi 2000 korona fizetéssel javadalmazott helybeli ker. munkaspénztári orvosi állást is elnyeri.

A t. orvosi képesitéssel biró pályázók előnyben részesülnek. Azok a kiknek a t. orvosi képesitésük nincs meg kötelesek 6 hónapon belül az állása elvesztésének terhe alatt azt megszerezni.

Az állás a választástól számitott négy héten belül okvetlenül elfoglalandó.

A szabályszerüen felszerelt pályázati kérések alattirt polgármester czimére folyó évi **november 21-éig déli 12 óráig** adandók be, annyival is inkább mert a később beadottakat figyelembe nem veszem.

Csikszereda, 1912. október hó 23-án.

Dr. Ujfalusi Jenő
polgármester.

ELADÓ egy egészen uj **Singer varrógép.** Cim a kiadóhivatalban.

Madártani Állomás Zsögödön.

Elvállalja magyarhoni madár és tojásgyüjtemények, vagy egyes darabok meghatározását, madarak szakszerü, természethü kitömését.
Megnyilt: 1912. évi október hó 1-én.

SZEMERE LÁSZLÓ,
a csikzsögödi Madártani Állomás tulajdonosa.

VARÁZSFUVOLA.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „varázsfuvola" rendkivül kellemes, 20 acél trombita hanggal és 4 erős bögével van ellátva. Díszes kivitelben, kottafüzettel, dalokkal tokkal, ajándékkal együtt **csak 4 korona.**

Csakis „Wagner a „Hangszer-Király" országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, *Budapest, József-körut 15.* Gyorsjavitó műhely. Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak, cs. és kir. udvari szállitó, Neunkirchen, Alsóausztria, feltalálója a

WILHELM-féle TEÁNAK.

Hogy én a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért, mert kötelességemnek tartom Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak Neunkirchenben, hálás köszönetemet nyilvánitani azon szolgalatáért, mellyel a Wilhelm-féle tea az én fájdalmas reumatikus szenvedéseimet megszüntette és ezért azoknak, kik ezen rettenetes betegségbe estek, ajánlom a tea használatát. 4 heti használat után nemcsak teljesen megszünt a fájdalom, hanem daczára annak, hogy már 6 hét óta nem ittam teát, az egész testalkatrészem megjavult. Én megvagyok győzödve hogy mindenki, aki hasonló betegségben szenved, ezen tea használata által a feltalálót, Wilhelm Ferenc urat, ugy mint én, áldani fogja. Kiváló tisztelettel

Butschin-Streifeld grófnő
főhadnagy-neje.

Ára csomagonkint 2 K, 6 csomag 10 K.
Hol gyógyszertárban a drogeriában nincs, direkt küldés!

Tanitó urak!

Mielőtt iskolájuk bármelyik osztályába a gyakorló-irkákat bevezetnék, — kérjenek mintákat a legujabb, ‚Csikvármegyei Irká'-ból, mely elvan látva Csikmegye Térképével és leirásával s a tanitás menetét nagyban elősegiti, s hozzá ára csak 2 fillér. —

Megrendelhető a kiadónál:

Szvoboda Miklós
könyvkereskedőnél Csikszeredán.

GÉPOLAJ!

Értesités! Legközelebb üzembe jön **Amerikai rendszerü gépolajgyáram.** E nemben s ily módon **legelső az egész ország területén.** Mindenfajta gép- és henger-olaj minden minőségben.

BENZIN fogyasztók

figyelmét ezután vagyok bátor ujonnan épitett s a modern technika legujabb vivmányainak megfelelően felszerelt **benzinrektifikációm-ra** felhivni. Ezen készülék segével legelső minőségu finomitott és kétszer lisztitott, **motorbenzint, automobilbenzint, folttisztitóbenzint** több minőségben, teljesen szagtalanul, gyógyszerészeti célokra is, továbbá **gazolint** (világitási célokra), **hidrürt** (gázfejlesztésre), **extraktiós benzint** és **terpentinpótlékot** gyártottak, mely elsőrendű termékeimet mérsékelt áron, pontos és gyors kiszolgálás mellett ajánlom tisztelt vevőimnek. — **Legfinomabb király- és szalonpetroleum!** Mindennemű ásványolajtermékek; **motorhajtó olajak, mozdonyfütő- és gépkenő-olajak!! — Tüzelő olajak!!**

BARUCH JEREMIÁS
kőolajfinomitógyára Maros-Vásárhely.

Értesités!

A nagyérdemü közönség szives tudomására hozom, hogy

Férfiszabó

üzletemet a Kossuth Lajos és Vörösmarty-utca sarokra, a plebániával szembe helyeztem át, hol raktáron tartok férfi- és női legjobb szövöteket s készitek elegáns szabásu divatos ruhákat.

Kérem a nagyérdemü divatpártoló közönség pártfogását, maradok szolgálatra kész

Ádám József,
divatszabó, Csikszeredán, saját ház.

3—10.

Van szerencsém a t. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy **a diszitőnőm Párisban** volt tanulmány uton, honnan **augusztus hó elsején** jött vissza.

Szezonszerü ujdonságok

március hó elejétől már raktáron vannak.

A t. hölgyközönség szives pártfogását kérve, maradok tisztelettel:

MÁTHÉ JÓZSEF
női divatkalap- és rövidáru-üzlete,
CSIKSZEREDA, Kossuth Lajos-utca (Grünwald Albert-féle ház).

Rózsafüzéres Kegytárgy Ipar Nagykászon, Csikvármegye.

Készitünk és raktáron tartunk: Szent olvasókat kokotin, kókusz, tömör üveg, jeruzsálemi olajfa, gyöngyház, alabástrom, korál és drágakő utánzatokból, valamint valódi drágakövekből is a legegyszerübb, a legpazarabb füzésig, a legkülönbözőbb választékban, a legolcsóbban. — Rózsafüzér tartók, szentképecskék imakönyvekben rengetog választék; remek fali képek rámával vagy anélkül az összes védszentek kaphatók. Gyönyörü francia képecskék, gravirozva, opalinos kártyaképek. Acélmetszet, valamint csipkés széllü zárdaképecskék stb. stb. keresztelési-, bérmálási-, gyónási-, első szentáldozási-, házassági-, primiciai- és egyéb alkalmi emlékképek rengeteg s szebbnél-szebb választékban, olcsón máriakongrégációi és más társulati diplomák, művészi reprodukciók diszes keretben vagy anélkül, mind páratlanul olcsó áron. Vallásos jellegü és más szolid ábrájú képeslevelezőlapok: legolcsóbban. Asztalra felállitható szentképecskék és kis machó kápolnák, ugy egyszerü mint diszes selyem kivitelben. Lurdi vizkeredeti palackokban. Lurdi szentélyek és szobrok másai érintve a kegyhelyszobrához. Minden néven nevezendő skapulárék valódi gyapjuból igen izlésesen. Övek, szivek aluminiumból, okxidáltujezüstből, ezüstből és aranyból is, dus választékban. Skapuláré pótló érmek. Remek nyakláncocskák. Függők.

Szentszobrocskák. Egyesületi jelvények. Gyöngyház áruk, (nippes, csattok, ovidált ujezüst gyürük, meltük és kézelő gombok, az Úr Jézus, szent Szüz vagy a szentek ábráival, ezek ezüstből és aranyból is kaphatók. Szenteltviz tartók. Feszületek: álló-, fali-, faragott- és haldoklók feszülete. Művészi plakkettek. Nagy választék a legkülönbözőbb imakönyvekben, a legegyszerübbtől a legpazarabb kötésig. Könyvesatt oxidálva. Levélnehezékek. Gyászképek: Alkalmi ajándékok, stb. stb. persely minden néven nevezendő kegytárgyak nálunk mind megkaphatók. Minden meg a legkisebb rendelés is a legnagyobb pontossággal lesz elintézve. S azért, ha bármit is óhajt, forduljon a legnagyobb bizalommal hozzánk, előre is biztositjuk, hogy várakozáson felül meg lesz velünk elégedve. Elküldés előtt kivánatra a kegytárgyak meg is áldatnak, legnagyobb készséggel. Kérjük alázattal bennünket pártolni. Rendelési cim: *Kegytárgy-Ipar Nagykászon*, Csikvárm.

POTOTZKY PÁL

Saját ház, Főtér. női-, férfi- és gyermekdivat üzlete Csikszeredán. Telefonszám: 31.

Nagy választékban kaphatók női, férfi és gyerekdivat cikkek

Kész ruhák, cipők, női felöltők állandó raktára. Varrógépekben, gyerekjáték-, kézi bőrönd- és utazókosarakban elsőrendü üzlet.

Legmegbizhatóbb bevásárlási hely! Legmegbizhatóbb bevásárlási hely!

POHARAS **SÖR** **Legjobb sör** a „Pilseni Ősforrás“ Csikvármegye területén egyedüli elárusító hely Csikszeredában:

özv. Nagy Istvánné Zöldfa-vendéglője

hol mindennap frissen csapolva poharankint kapható.

GÉPÜZEMÜ asztalos vállalat Csikszereda Vörösmarty-utca 21. szám.

Készit asztalos munkákat minden kivitelben. Elvállalja faanyag kidolgozását asztalos mester uraknak szakszerü gépei által mérsékelt munkadij ellenében.

HIRDETÉSEKET olcsó ár mellett felvesz a kiadóhivatal.

Mátrai Ignác

órás-, ékszerész- és gramafon-üzlete Csikszeredán.

Ajánlja dusan berendezett és legujabb szerkezetü

Inga- Zenit-, arany-, ezüst- és Omega zsebórákat.

Állandó nagy raktár valódi drágakövü ékszerekben.

A legujabb és legtökéletesebb, észtá

Gramofonok- és lemezekből

szintén nagy raktárt tart, és gyári áron lesznek árusitva.

Látszerészi cikkek nagy választékban.

Olcsó árak! :—: Pontos kiszolgálás!

Nuridsány Márton

női és férfi divatüzlete uj helyiségében Csikszeredán (a régivel szemben)

A legnagyobb választékban kaphatók az összes női és férfi divatáruk a legolcsóbb árban. —

Elismert, szolid bevásárlási hely.

Kéretik a cimre ügyelni!

A nagyérdemü hölgyközönség becses figyelmébe!

Bécsi és budapesti körutamból hazatérve, szives tudomására hozom a n. é. hölgyközönségnek, hogy Csikszeredában a Rákóczi-utcában levő dohánytőzsde mellett, a mai kornak megfelelő és a legkényesebb igényeket is kielégitő

Női kalap divattermet és modellek szerint fűzőkészitő műhelyt

nyitottam. Raktáron tartok párisi és bécsi modell-kalapokat, ugyszintén minden e szakmába vágó divatcikket. Elvállalom mindennemü kalapoknak izléses diszitését és átalakitását. Gyászkalapokat raktáron tartok. Mérték szerint készitek megfelelő módon: fűzőt, hasküt, hátegyenesitőt és melltartókat; minden e szakmába vágó cikkek javitását és takaritását pontosan és jutányos árban eszközlöm. A t. hölgyközönség jóakaratu támogatását kérve és biztositva a pontos kiszolgálásról, vagyok tisztelettel

Ligeti Samuné női kalap divatterme CSIKSZEREDÁBAN.

Filó Károly nagy temetkezési intézete, Csikszeredán, saját ház.

Nagy választék mindenféle temetkezési cikkekben, u. m.: **érc- és fakoporsók** a legegyszerübbtől a legdiszesebb kiállitásban, **szemfödelek könyök- és fejpárnák, harisnyák, gyászfátyolok, gyertyák** és **szalagok, gyászjelentések** stb. stb.

Koszoruk és koszoru szalagok óriási választékban. Üvegfedelü érckoporsók kizárólagos raktára. Diszes gyászkocsik.

Temetkezéseket elvállal pontos kiszolgálás és szolid árszámitás mellett.

ÉRTESITES.

Tudomására hozom a nagyérdemü helybeli és vidéki közönségnek, hogy raktárt tartok mindennemü

cserépkályhákból.

Elvállalom mindennemü cserépkályha és takaréktüzhelyek felállitását, átalakitását és takaritását, továbbá fürdőkádak és és faburkotok kirakását fajenc porcellánból és minden e szakmába vágó dolgokat pontosan és lelkiismeretesen eszközlök. Vidékre is kellő felvilágositást nyujtok. Értekezni lehet MICHNA REZSŐ és VEJE cégnél Csikszeredában.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérve, maradok tisztelettel:

LUKÁCS FERENC cserépkályhás.

CSEH ISTVÁN

mészáros és hentes CSIKSZEREDA.

Naponta frissen vágott marha, borju és sertés hus, saját készitményü felvágottak, sonka, kolbász és tormás virstli.

Szalonna és zsir nagyban és kicsinyben.

Pontos kiszolgálás.

SZABÓ FERENC

kocsigyártó, nyerges, kárpitos és szijgyártó üzlete

Csikszereda, Mikó-utca 16 sz.

(Saját ház.)

Kocsigyártó, nyerges, fényezési munkák, ugyszintén kárpitos, bútorbehuzás és diszitési munkák, matrácok és paplanok; kész kocsik, szekerek, szánok és mindenféle töltött és töltetlen bútorok, a lehető legjutányosabb árakért; esetleg részletfizetés mellett is kaphatók. Saját készitményü ágyfoelek, rugganyos matráccal, elegáns falakkal, valamint kocsi ülések stb. állandó raktáron. Egyedüli bizományi raktár a Lukrécia hámfestő- és inpregnáló zsiradékok fekete és natursziben.

„Styria-Universal“ Kötőgépek

megmunkálnak finom és vastagszálu pamutot ugyanazon gépen. Árjegyzék ingyen. Részlet fizetésre is. Képviselők kerestetnek. STYRIA-kötőgépgyár, Graz, III.

Kellemes üditő ital

a Hosszuaszói Erzsébet SAVANYUVIZ

1 literes palackban 10 fillér. Megrendelhető:

A Hosszuasszói forrás kezelőségénél Csikszeredán.

Nyomtatott Szvoboda Miklós könyvnyomdájában, Csikszeredán 1912.